

## **"Үш жылдық дағдарыс немесе тыйымдарды қалай орнатуға болады"**

Бала үш жасқа толғаннан кейін оның әлемі ол үшін өзгере бастайды.

Мұны бәрі сезінеді және көреді-ата-аналар, ата-әжелер, таныстар мен достар.

Мұндай сыни жас - Бұл нағыз сынақ, өйткені бала ерте балалық кезеңнен мектепке дейінгі кезеңге өтеді.

Кеше бала сабырлы және мойынсұнғыш болып көрінді, кенеттен бірдеңе бұзылды-бала қалай ауыстырылды. Ол күрт қыңыр болды, онымен келісу және бірдеңе сұрау қиын.

### **"Үш жылдық дағдарыстың" сипаттамасы**

Сіздің балаңызда үш жылдық дағдарыс бар екенін түсіну өте оңай. Сегіз негізгі белгі бар:

\* бала болып жатқан барлық нәрсеге теріс баға бере бастағанда негативизм. Сіздің кез-келген өтінішіңіз көбінесе "штыктарда" қабылданады. Негізгі міндет-керісінше және сіз қалағандай емес. Мысалы, бала серуендегісі келеді, бірақ анасы немесе әкесі оны ұсынғаннан кейін ол бірден бас тартады;

\* қыңырлық-бәрінде көрінеді. Бала өз пікірін құрметтеу үшін қолдан келгеннің бәрін жасайды;

\* ерік-жігер мен үш жасында бәрін өзіңіз жасауға деген ұмтылыс жиі кездеседі;

\* қыңырлық-бұл сізге қарсы емес, керісінше

отбасындағы қалыптасқан жүйе, тәрбие процесінің қалыптасқан нәзіктіктері;

\* деспотизм көбінесе бір ғана баласы бар отбасыларда, әрдайым және барлық нәрселерде еркелету жағдайында болады;

\* бірнеше бала бар жерде қызғаныш жиі кездеседі. Сонымен бірге, үш жасар бала інісі немесе қарындасы бұл отбасында ешқандай құқыққа ие емес деп санауы мүмкін;

\* наразылық-бүлік-ересектермен дау-дамай тұрақты құбылысқа айналуға;

\* құнсыздану —бұрын қызықтырған нәрсе енді қажет емес. Бұл

кезең сіздің балаңыз жаман сөздер айта бастайды, жаман сөздер айтады, сүйікті ойыншықтарын сындырады және т.б.

## **Бұл кезеңді қалай жеңуге болады-ата-аналарға арналған кеңестер**

*"Үш жылдық дағдарысты" жеңу керек. Бұл жағдайда бірнеше қарапайым ұсыныстарды орындау өте маңызды:*

1. Баланың өзін және оның мүмкіндіктерін білуге деген барлық ұмтылыстарын көтермелеңіз. Онымен сурет салыңыз, ойнаңыз, сөйлесіңіз, оның пікірін сұраңыз;

2. Егер бала тәуелсіздікті қаласа-оған өз қолымен бірдеңе жасауға, оның маңыздылығын сезінуге мүмкіндік беріңіз. Егер ол жұмыс істемесе, ұрыспаңыз-тырысқаныңыз үшін мақтаңыз және келесі жолы не болатынын түсіндіріңіз;

3. Балада жоқ нәрсені өзіңіз жасамаңыз. Бұл уақыт өте келе әдетке айналуы мүмкін;

4. Тыйым салу және рұқсат беру жақсырақ ақылмен. Егер сіздің принциптеріңіз бұзылмаса, онда баланың талабын орындаңыз. Кез келген жағдайда

әрекет тыйым салынған, неге бұлай емес, басқаша емес екенін түсіндіру маңызды;

5. Кішкентайыңыздағы сізге ұнайтын қасиеттерді бөліп көрсету және мадақтау өте маңызды. Қарама-қайшылықтарды мүлдем қолдамаған дұрыс. Ашулану мүмкін емес — ашуланудың алдын алудың немесе тоқтатудың жалғыз мүмкіндігі-назарды басқа нәрсеге аудару;

6. Балаңызға өзіңіз үлгі көрсетіңіз.

**"Үш жылдық дағдарыс" - бұл әр баланың өмірінде жиі кездесетін құбылыс. Ол ересек, тәуелсіз болады, жеке тұлғаға айналады.**

Осы кезеңде барынша назар мен шыдамдылық таныту керек. Есіңізде болсын-бәрі өтеді. Бұл қиын уақыт ерте ме, кеш пе артта қалады.